Folyamatos intézkedések az aszálykár elhárítására

Nem érte felkészületlenül a jelenlegi csapadékhiány az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóság dolgozóit. Az aszálykár elhárításához szükséges gépek, fővízkivételekhez szolgáló úszóművek kijavítását gyorsított eljárással úgy ütemezték, hogy a szükséges öntözés tényleges megkezdése előtt azoknak a csatornáknak az átmosatását is végre lehessen hajtani, amelyek a gyomirtó szerek szakszerűtlen kezelése folytán a múlt év folyamán fertőzöttek lettek.

Az előrejelzések figyelembevételével biztosított, hogy a főművek az öntözési célokra szolgáló vízkiemeléseket a Tiszából és mellékfolyóiból a vízhasználók által bejelentett igényeknek megfelelő időpontban megkezdjék. Már üzemel a Vidre éri fővízkivétel, mely a Felgyői Állami Gazdaság kezelésélevő halastó feltöltésére szolgál. Megkezdték a szarvasi holt ág feltöltését is, és így a szarvas-kákai öntöző főmű üzemelésének beindításával biztosítani lehet a Korógy és Weker csatornák átmosatását. Az átmosatásra azért van szükség, hogy a tényleges öntözés megkezdésére megfelelő vízminőség álljon az igénylők rendelkezésére.

Az igazgatóság gépi vízkiemelő berendezései mennyiségileg és minőségileg alkalmasak az öntözési célt szolgáló vízkészlet kiemelésére. A vízügyi igazgatóság a szakaszmérnökségek útján a tanácsi szervek segítségét is kérte ahhoz, hogy a gazdaságok és a csatornák mellé telepített üzemek a víz szennyeződését akadályozzák meg.

Az aszálykár leküzdését azonos fontosságú feladatként kell kezelni az árvíz- és belvízvédekezéssel. Éppen ezért határozott úgy az igazgatóság vezetője, hogy — a rendkívüli időjárásnak megfelelően — az aszálykár elhárítását szolgáló munkálatoknál elrendeli az I. fokú készültséget. III. fokú készültséggel végzi az igazgatóság a Szentes és Mindszent környékét érintő Kurca-rendszer jó minőségű vízzel való feltöltését, illetve ezt megelőzően az öntözési célt is szolgáló belvízcsatornák átmosatását.

A folyókból történő vízkiemelésre az igazgatóság hat darab véglegesen beépített szivattyútelepet, 10 darab úszóművet állít üzembe, összesen 41 köbméter/sec névleges teljesítménnyel. Ezenkívül előkészítették a megengedett mértékig a belvízvédekezést szolgáló biztonsági szivattyúkészlet öntözési célra történő bevetését is. A belvízvédekezési biztonsági szivattyúkészletből készültségbe helyezett szivattyús gépkapacitás igénybevételével is biztosított az Országos Vízügyi Hivatal által előírt, esetleges belvízvédekezéshez szükséges gépkapacitás. Minthogy az úszós vízkivételi főművek felszerelése és mozgatása elsősorban az igazgatóság hajóparkjának használatát igényli, készültségbe helyezték a szegedi szakaszmérnökségnél a teljes hajózási részleget is. Az igazgatóság gépészeténél a készültségnek megfelelő munkarendet vezettek be március elején.

Meghalt Wagner Richard

Súlyos betegség után tegnap, szombaton 67 éves korában meghalt dr. Wagner Richard egyetemi tanár, a József Attila Tudományegyetem Éghajlattani Tanszékének vezetője. A szegedi egyetemen végezte tanulmányait, s 1929 óta nemzedékeket tanított. A tudományok doktora fokozatot 1967-ben szerezte meg, 1951 óta egyetemi tanár. A klimatológia nemzetközileg is elismert szaktekintélye volt, s kimagaslóak a mikroklímakutatásokban elért eredményei. Különösen jelentős elméleti és gyakorlati munkásságot fejtett ki a talaj hőmérsékletével összefüggő jelenségek vizsgálatában. A JATE Földtudományi Szakbizottságának, valamint a Magyar Meteorológiai Társaság szegedi csoportjának elnöki tisztét is betöltötte, s számos tudományos bizottságnak és társaságnak volt a tagja.

Dr. Wagner Richárd halála az egyetem, a tudományos élet fájdalmas vesztesége. A tisztelt tudóst az egyetem saját halottjának tekinti, temetéséről később intézkednek.

HETKÖZNAPOK

Építés és gépesítés

Aligha kell bizonygatni, hogy a hatékonyabb gazdálkodáshoz, a termelékenység növeléséhez milyen nagy segítséget jelentenek a gépek. A legkorszerűbb technika alkalmazása hozzásegíti az üzemeket a jobb gazdasági eredményekhez; s ez a megállapítás természetesen nemcsak az állami, tanácsi, de a szövetkezeti iparra is vonatkozik.

Az ipari szövetkezetek nagy része jó irányban fejlődött az elmúlt évben. Megfigyelhettünk egy hatékonyságnövelő struktúraváltozást; igyekeztek jól jövedelmező termékeket gyártani, ugyanakkor csökkenteni-megszüntetni az alacsonyabb hozamú áruk gyártását. Mindez jótékonyan hatott a gazdálkodásra; az új profilok, jobb anyagok, tetszetősebb modellek alkalmazása meghozta gyümölcsét.

A beruházások is ezt a célt szolgálták és szolgálják, hisz egy részük még nem fejeződött be. Tavaly 41 millió forintot költöttek ilyen célra az ipari szövetkezetek. Ennek fele építési beruházás volt, s 35 százalékát fordították új gépek, berendezések beszerzésére. A többi az úgynevezett egyéb kategóriába tartozó beruházás volt.

Kétségtelen, hogy a dinamikusan fejlődő szövetkezetekben helyiséggonddal is küszködnek, így az építkezések nagy részére szükség is van. Az is ront a statisztikán, hogy — sajátos módon — nem számít gépi beruházásnak a Tömegcikk Ktsz új földgáztüzelésű alagútkemencéje. De mindemellett jogos az az igény; hódítsanak a szövetkezetekben is még nagyobb teret — akár az eddigi területen is elférve — a gépek, a műszerek, a legújabb, legtermékenyebb berendezések.

Annál inkább, mert egy új épület sohasem garantálja, hogy a jelenleg legmagasabb műszaki színvonalat érik el benne. Márpedig ennek elérése a szövetkezeti ipar további fejlődésének előfeltétele.

S. M.

Magyarország számjelekben

Mit jelent ez a szám 01? A belföldi távolsági telefonbeszélgetések bejelentésének hívószáma.

Ez igaz, de 1972. január 1-től kezdve mást is jelent és nem is akármit. Az akkor életbe lépett területi számjelrendszer szerint, ugyanis ez a számjel magát az ország fővárosát, Budapestet képviseli.

Ez év kezdetétől fogva hatályos a Központi Statisztikai Hivatal elnökének 1/1971. KSH számú rendelkezése a területi számjelrendszer községi alrendszerének alkalmazásáról. A rendelkezés értelmében a jövőben az állami, szövetkezeti vagy egyéb gazdálkodó szervek statisztikai (adatgyűjtési, adatszolgáltatási, adatfeldolgozási) tevékenységük során, amennyiben számjelet kívánnak alkalmazni, községi szintű államigazgatási egységek jelzésére — csak a rendelkezésben megállapított és közzétett jelzőszámokat alkalmazhatják.

Az új számjelrendszerben az első két számjegy 01—20-ig jelzi a fővárost, illetve a megyéket névsor szerint. Tehát ha egy szám 02-vel kezdődik, ez annyit jelent, hogy az utána következő, számjellel jelzett közigazgatási egység Baranya megyében van. Ha viszont húszszal kezdődik a számsor, akkor a megye Zala.

Nézzünk egy példát: 0702 140 4, ebből a számból világosan megállapítható az új szabály szerint, hogy Rácalmás községről van szó. Miért? Azért, mert az első két számjegy 07 jelenti Fejér megyét, az utána következő 02 a dunaújvárosi járást, a következő három számjegy, a 140, a megyén belül Rácalmásnak a számjele. Végül van egy nyolcadik szám is, a 4-es, ami azt jelenti, hogy Rácalmás általános jogkörű önálló tanácsú község.

Ma még kissé szokatlanok ezek a számjelek, de idővel éppen úgy megszokjuk, mint ahogyan ma már természetesnek tartjuk, hogy a Bp. Budapestet jelent, Csongrád m. Csongrád vármegyét. Pedig valamikor azt mondtuk, hogy szék- és főváros, vagy azt, hogy tekintetes nemes vármegye, illetve ezt mondták elődeink.

Ma már a számok korát éljük, a komputerek világát, és a fent említett számokat különösen meg kell becsülnünk, hiszen azok a jövő számai.

Szemüveghiány

Mérgesen jött szerkesztőségünkbe N. J. elektroműszerész. Magával hozta az OFOTÉRT-tól kapott nyugtát, amely tanúsítja, hogy január 3-án leadott receptjére a mai napig sem készítették el szemüvegét. Napról napra szinte végigkínlódja a munkát, sebeket ejtett már a kezén, mert szemüveg nélkül sajnos csak körvonalakat lát. Luxus lenne viszont táppénzes állományba vétetni magát, hiszen a fizetése és a táppénz közötti összeget nem nélkülözheti, két gyerekét kell eltartani. Miután némiképp lehiggadt, megtudtam tőle azt is, hogy próbálkozott „maszek" látszerésznél is, de sajnos ott is elutasították. Talán valami különleges lencsére van szüksége? — érdeklődtem, mire azt válaszolta, szó sincs róla, egyszerű, „cilinderes" szemüveg kellene.

Az OFOTÉRT Lenin körúti boltjában Eszik Imre boltvezető készségesen mutatja a nyilvántartást, amelyből kiderül, hogy igaza van N. J.-nek. Az előírásoknak megfelelően kifizette a számlát is, mégsem tudnak baján segíteni. Nem hajlandóságon vagy szándékon múlik ez, hanem anyaghiányon. Sajnos, az üzletnek, illetve az OFOTÉRT-műhelynek rendkívül hiányosak a készletei, ráadásul a budapesti központi raktárból sem érkezik megfelelő utánpótlás, mert a MOM, ahol a szemüveglencséket gyártják, nem szállít. A helyzet hétről hétre rosszabbodik, már 600 olyan megrendelést tartanak nyilván, amely az elfogadhatónál jóval hosszabb ideje fekszik a műszerészek asztalán. Ezen az állapoton sürgősen változtatni kell.

M. I.

Óvatossági rendszabály az utazási tilalom

Tájékoztatás a jugoszláviai himlőhelyzetről

A legutóbbi évtizedben újból felszínre került a himlő kérdése Európában. Amint azonban dr. Rudnay Ottó, az Országos Közegészségügyi Intézet főosztályvezetője a Magyar Távirati Iroda munkatársának elmondta, a megbetegedések nem öltöttek járványos méreteket, bár ez a cseppfertőzés útján terjedő betegség rendkívül fertőző. Más a helyzet Ázsiában, elsősorban Indiában és Pakisztánban, valamint több afrikai országban, ahol a himlő ma is járványokat okoz.

Az Egészségügyi Világszervezet szovjet kezdeményezésre jó néhány évvel ezelőtt hatalmas méretű küzdelmet indított a himlő ellen. Minthogy a betegség kipusztításának egyetlen módja az egész lakosság védetté tétele, hatalmas mennyiségű oltóanyagot, oltóorvosokat, egészségügyi szakembereket küldtek a legjobban érintett országokba. A lakosság beoltása azonban sok nehézséggel jár, hiszen éppen a fejlődő országok nagy részében nincs az európai országokhoz hasonló nyilvántartás, és az egészségügyi kultúra is alacsonyabb fokon áll. Ennek ellenére az eredmények máris tekintélyesek. 1969-ben például 54 000, 1970-ben 31 000 megbetegedést jelentettek az Egészségügyi Világszervezetnek, ami csak egy töredéke a korábbi évtizedekének. A himlő elleni küzdelem eredményeit azonban akkor tudjuk igazán érzékelni, ha figyelembe vesszük, hogy a XVIII. században — a himlőoltások előtti utolsó évszázadban — évi átlagban csak a halottak száma meghaladta a félmilliót. Nyilván többször ennyi megbetegedés történt. Abban az időben egyedül hazánkban évente 22 000 halálos áldozatot követelt a pusztító kór.

1971-ben érdekes változás következett be a himlő elterjedtségében. Míg korábban a megbetegedések túlnyomó része az ázsiai kontinensre esett, addig az 1971-ben bejelentett 51 500 megbetegedésből 27 000 jutott a fekete kontinensre, és ebből Etiópiára magára 26 000. Több ezres számmal szerepel Dél-Amerika is.

Ugyanebben az évben Etiópiában csaknem 1,3 millió embert, a Kongói Köztársaság 23,5 millió lakosából 21 milliót oltottak be. Itt tehát lényegében az egész lakosságot védetté tették.

A kétszeri kötelező védőoltás azt jelenti, hogy hazánkban a 18 éven aluli egész lakosság teljes mértékben védettnek tekinthető, mivel az oltás legalább öt évre teljes védettséget ad, és a gyerekek 13. életévükben kapják a második oltást. Kisebb fokú védettség természetesen a későbbiekben is fennmarad, ha azonban valaki veszélyeztetett területre utazik, vagy egyébként fertőzésnek van kitéve, újból be kell oltani, ebben az esetben ismét hosszú időre teljes védettséget szerez.

Az Egészségügyi Minisztérium egyébként rendszeresen tájékozódik a jugoszláv hatóságoktól a helyzet alakulásáról. A legutóbbi tájékoztatás szerint a három vajdasági megbetegedés nem is a Vajdaságban történt, hanem vajdasági lakosok betegedtek meg belgrádi kórházban.

Veszélyes és rendkívül fertőző betegségről lévén szó, érthető, hogy az Egészségügyi Minisztérium, valamint a közegészségügyi-járványügyi szolgálat állandóan figyeli a helyzetet és a szükségeshez képest haladéktalanul megteszi az intézkedéseket. Mint a minisztériumban közölték, mindeddig magyarországi lakosok megbetegedésének gyanúja sem merült fel. A kiadott rendelkezés tehát megelőző, óvatossági rendszabály. Megtartása azonban fontos érdek, ezért megérdemli a közönség támogatását is. A magánügyben utazni kívánók tehát várjanak türelemmel.

Kötelező az elakadt gépjárművek jelzése

A belügyminiszter, valamint a közlekedés- és postaügyi miniszter 1/1971. számú együttes rendelete 1972. április 1-től kötelezővé tette az elakadt gépjárművek jelzését. A jelzés a szóló motorkerékpárok és a munkagépek kivételével minden egyes gépjárműnél kötelező. A rendelet szerint valamennyi gépjárművet fel kell szerelni a lehetséges jelzések valamelyikével. A lehetőségek a következők: 1. valamennyi irányjelző egyidejű működtetése, 2. sárga színű, elakadásjelző villogó lámpa, 3. vörös színű, prizmás háromszög. A villogó lámpát vagy a háromszöget az elakadt gépjármű mögött 30 méterre kell elhelyezni.

A rendőrség áprilistól kezdve folyamatosan ellenőrizni fogja, hogy a gépjárművek rendelkeznek-e a három közül valamelyik jelzőkészülékkel.

Még egy fontos tudnivaló. Valamennyi eddig megjelent háromszögtípus használható. Ezt azért is jó tudni, mert elterjedtek olyan hírek, hogy a korábban vásárolt, egyszerű háromszögek nem megfelelőek.

Április 1-vel még egy fontos intézkedés lép hatályba. Ettől a naptól kezdve tehergépkocsin csoportosan személyeket szállítani — vagyis a vezetőn kívül nyolcnál több embert — csak abban az esetben lehet, ha a gépkocsivezetőnek autóbuszvezetésre jogosító vezetői igazolványa van. Vagyis: a D kategóriából is vizsgát tett.

Virágzó fák

A Mátra tavaszi díszbe öltözött az ünnepekre. A bokrok és a cserjék zöld ruhát vettek magukra, az erdei tisztásokat friss fű borítja. A számtalan színben pompázó vadvirágok sok helyen szőnyegszerűen díszítik az erdőt.

Virágba borultak a cseresznyéskertek és több helyen szirmot bontott az almafák virága is. (MTI)

Fiatal muzsikusok

Pénteken este hangzott el a „Szeged" Ifjúsági Szimfonikus Zenekar hangversenye, melyet az Ifjúsági Ház rendezett a Tömörkény István zeneművészeti szakközépiskola nagytermében. A műsorvezető *dr. Nagy* István érdekes, sokszor humoros fordulatokban bővelkedő bevezetése után hangzott el *Donizetti Az ezred lánya* című nyitánya, majd *Grieg: a-moll zongoraversenye Nagy* István zongoraművész közreműködésével.

A zenekar tagjai csak kis részben nevezhetők majdan, vagy jelenleg hivatásos művészeknek, éppen ezért nem eléggé dicsérhető az a pontos játékra, természetes előadásra való törekvés, amely az egész előadást jellemezte. A koncert karmestere, *Joó* Ete biztonsággal fogta egybe zenekarát. Az est kiemelkedő élményét Nagy István zongoraművész rendkívül magas szintű, zenei-technikai szempontból tökéletes biztonságú zongorajátéka jelentette.

Eszperantó találkozó

Szombaton Miskolcon kétnapos ifjúsági eszperantó találkozó kezdődött. A találkozó első napján a Rónai Sándor Művelődési Központ színháztermében műsort adtak, majd a vendégek városnézésen vettek részt, este pedig zenés-táncos ismerkedési estet tartottak. Vasárnap a fiatalok megkoszorúzzák a miskolci Eszperantó téren levő emléktáblát, s kirándulnak a lillafüredi Eszperantó-forráshoz.